

- базові знання основних важелів механізму управління природокористуванням та специфіки дії кожного з них;
- базові знання екологічного законодавства України та зарубіжних країн;
- уміння розрізняти значення економічних і превентивних методів управління природокористуванням і природоохоронними процесами;
- уміння нараховувати обсяги платежів за забруднення окремих компонентів довкілля та визначати ефективність упровадження природоохоронних заходів;
- навички створення платформ екологічно безпечного господарювання та еко-ефективного виробництва.

Кравченко В.Г.,
доц. кафедри інформатики та системології,
Сидоренко В.М.,
доц. кафедри інформатики та системології

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ ПРИ СТУДЕНТО ЦЕНТРИЧНОМУ ПІДХОДІ ДО НАВЧАННЯ

Одною із головних цілей українського освітнього середовища є приєднання до Європейського простору вищої освіти. Для цього треба знайти розв'язання проблем, які постають у процесі імплементації нового закону «Про вищу освіту», подолати протиріччя, які заважають реальному приєднанню до Болонського процесу, впроваджувати новітні освітні технології та підходи організації навчальної діяльності. Тобто, треба використовувати сукупність інструментів Болонського процесу. Ці інструменти впроваджуються країнами-учасниками Болонського процесу в різні способи. Одним з основних інструментів Болонського процесу прийнято вважати студентоцентричне навчання.

Ключовим фактором розвитку методології навчання світовим науково-педагогічним співтовариством є нові напрямки пошуку рішення проблем педагогічної комунікації в інформаційно-комунікаційному середовищі на перетині природничих, технічних, соціально-гуманітарних дисциплін і міждисциплінарних напрямків. У сучасній світовій педагогічній практиці, методології комп'ютерного навчання в інформаційно-комунікаційному середовищі особливе місце приймає теорія *конструктивізму, студентоцентричний підхід (learner-centered approach)*, технологізація яких відображена в *комп'ютерних системах навчання (computer-supported, CSCL, groupware)*. Методологічною складовою цих і подібних систем є *контекст* (рішення задач, близьких до реальності), *конструювання або дизайн* (побудова системи знань через активність, діяльність практику), *співпраця* (надання допомоги у вирішенні проблем, оцінці власних ідей) і *комунікація* (з метою планування і здійснення педагогічної діяльності, співробітництва, прийняття рішень).

У повсякденній педагогічній практиці часто не враховується, що метою оцінки є не стільки вимір результатів, скільки визначення шляхів їх поліпшення і для того, щоб досягти значного поліпшення в методиці викладання у вищій школі, необхідно перейти від простого виставлення оцінки до спільної роботи студента (студентів) і викладача щодо досягнення запланованих освітніх результатів.

Необхідність такої спільної роботи викладача і студентів обумовлюється зміною суб'єкт-об'єктних відносин в освітньому процесі від ситуації, коли суб'єктом був викладач, а об'єктом його педагогічного впливу – студент, до ситуації, коли студент стає повноправним учасником процесу власного навчання нарівні з викладачем, а місце об'єкта займає досліджуваний предметний матеріал. Ці зміни знаходять своє вираження в студентоцентричному підході, коли весь освітній процес будується навколо головного питання – що повинен вміти робити студент після завершення курсу вузівської підготовки, тобто які компетенції він повинен бути продемонструвати. Саме студентоцентрична спрямованість обумовлює необхідність формування у викладача функціональної грамотності в оцінюванні на основі іншого, гуманнішого, відношення до процесу оцінювання, а саме перенесення акценту в оцінюванні з дисциплінуючої, контролюючої функції до функції мотивуючої і формуючої.

Оцінка нового типу в новій системі суб'єкт-суб'єктних освітніх відносин стає навчальною і базується на дотриманні наступних принципів: принципу інтегративності, принципу критеріальності, принципу відкритості та доступності, принципу рефлексивності і принципу автентичності.

Оцінка є постійним процесом, природним чином інтегрованим в освітню практику на всіх етапах – від планування освітніх результатів і їх формулювання через безперервний моніторинг успішності їх досягнення (що формує оцінку) до фінальної оцінки з використанням фонду релевантних оціночних коштів, спрямованих на визначення рівня сформованості компетенцій (підсумкова оцінка).

Компетенційно-орієнтований освітній процес є студентоцентричним. Студентоцентричне навчання – зміщення акцентів в освітньому процесі з викладання (як основної ролі професорсько-викладацького складу в «трансляції» знань) на навчання (як активну освітню діяльність студента); збільшення освітньої активності студентів, посилення їх відповідальності, надання права формування індивідуальної освітньої траєкторії; збільшення ролі активних та інтерактивних форм навчання, самостійної роботи студентів, практик у процесі навчання; забезпечення академічної мобільності. Студентоцентричний освітній процес має на увазі відповідальне ставлення студента до процесу та результатів власного навчання. Воно повинно здійснюватися у формі індивідуальних для кожного студента освітніх траєкторій, при яких навчаються мають можливість освоїти саме той набір навчальних курсів та інших видів навчальної роботи, який необхідний їм для майбутньої успішної професійної реалізації.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014 року) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Полат Е.С., Моисеева М.В. Педагогические технологии дистанционного обучения / под ред. Е.С. Полат. – М.: Академия, 2006. – 392 с.
3. Кравченко В.Г., Сидоренко В.М. Використання дистанційних технологій у навчальному процесі – запорука відкритості, прозорості та об'єктивності оцінювання якості навчальної роботи студентів. – Забезпечення відкритості, прозорості та об'єктивності оцінювання якості навчальної роботи студентів: досвід, проблеми, перспективи розвитку. Зб. матеріалів наук.-метод. конф. 2 лютого 2010 р.: у 2 т. – Т. 2. – К. КНЕУ, 2010. – С. 789–791.
4. Кравченко В.Г., Сидоренко В.М. Переосмислення методології формування фахівців вищої кваліфікації. – Від викладання дисциплін до освоєння наук: трансформація змісту, технологій освітньої діяльності та розвитку педагогічної майстерності / Зб. матеріалів наук.-метод. конф. 31 січня 2013 р.

*Красюк Ю. М., к.пед.н., доцент,
кафедра інформатики та системології
Петренко Л. М., к.е.н., доцент,
кафедра інформатики та системології*

МОНІТОРИНГ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У КОНТЕКСТІ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ

На сучасному етапі розвитку вищої економічної освіти в Україні актуальним завданням залишається розвиток особистісного потенціалу майбутнього фахівця-економіста в контексті формування його інформатичних компетентностей, що забезпечить працівнику в подальшому повноцінну реалізацію під час розв'язування нестандартних життєвих і виробничих ситуацій. Реалізація поставленого завдання вимагає модернізації освітньої діяльності за рахунок: переходу до студентоцентрованого навчання, що передбачає якісне перетворення навчального середовища в напрямку підвищення самостійності та критичної здатності студентів за допомогою підходу, зорієнтованого на результат; орієнтації навчального процесу на заплановані результати навчання, що вимагає чіткого формулювання очікуваних результатів (того, що повинен знати, розуміти, вміти продемонструвати студент після вивчення кожної навчальної дисципліни); представлення результатів навчання у форматі компетентностей; використання компетентнісного підходу в побудові та реалізації навчальних програм.

Впровадження даного підходу до навчання інформативних дисциплін потребує одночасного обґрунтованого планування результатів навчання, визначення способів їх досягнення та розробку системи моніторингу формування інформатичних компетентностей майбутніх економістів (рис. 1).